

Judikatura

Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9/2006

Rozhodnutí č. 51 - spolupachatelství § 9 odst. 2 vs.
účastenství ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) tr.
zák.

Spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák. jako společné jednání dvou nebo více osob musí naplňovat znaky jednání popsaného v příslušné skutkové podstatě téhož trestného činu. Naproti tomu pomoc podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. není součástí společného jednání, které tvoří objektivní stránku téže skutkové podstaty a které přímo směřuje k provedení činu, tedy k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, ale je to pouze jednání podporující činnost pachatele.

Z hlediska subjektivní stránky pomoc předpokládá, že pomocník ví o úmyslu pachatele trestného činu a sám úmyslně jedná (ve formě usnadnění nebo umožnění jednání pachatele) tak, aby byl uskutečněn jemu známý úmysl pachatele. Protože pomoc k trestnému činu je vždy podmíněna úmyslem směřujícím k takové účasti na konkrétním úmyslném trestném činu, musí být čin pomocníka charakterizován konkrétními skutkovými okolnostmi, nikoliv jen znaky skutkové podstaty.

Samotné poskytnutí prostor bytu k výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku ji obsahujícího, prekursoru nebo jedu nelze zahrnout do objektivní stránky trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák., neboť je to

jednání, které pouze usnadňuje činnost pachatele. Proto nejde o spolupachatelství na uvedeném trestném činu, ale jen o pomoc k jeho spáchání.

**(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 5
Tdo 1466/2005)**

Okresní soud v Opavě uznal svým rozsudkem obžalovaného J. L. vinným trestným činem nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák. a odsoudil jej k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání dvou let. Jak vyplývá z odůvodnění rozsudku, obžalovaný se tohoto trestného činu dopustil tím, že spolu s obviněným D. S. začátkem listopadu roku 2004 v nájemném bytě obžalovaného J. L. vyráběli, po předchozí domluvě, pomocí potřebných chemikálií, laboratorního skla a léku M. pervitin - metamfetamin - celkem cca 6 g, které si rozdělili.

Tímtéž rozsudkem uznal okresní soud vinným i spoluobžalovaného D. S. trestným činem nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a odsoudil jej k trestu odnětí svobody v délce trvání osmadvaceti měsíců a trestu propadnutí věci.

Oba obžalovaní stejně jako státní zástupkyně okresního státního zastupitelství napadli rozsudek odvoláními, která Krajský soud v Ostravě zamítl podle § 256 tr. ř. jako nedůvodná.

Proti tomuto usnesení podal obžalovaný J. L. prostřednictvím svého obhájce dovolání podle § 256b odst. 1

písm. g) a l) tr. ř., tj. pro nesprávné hmotněprávní posouzení skutku proto, že a aniž byly splněny procesní podmínky, bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku. Podle odvolatele nenaplňuje skutek, tak jak je popsán v rozsudku soudu prvního stupně, skutkovou podstatu trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák. Z popisu skutku totiž nevyplývá, jakým konkrétním jednáním se podílel na výrobě pervitinu a jakým konkrétním jednáním měl vyrobit pervitin spolu s obviněným D. S. Půjčení bytu k výrobě pervitinu nepovažuje za spolupachatelství ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 tr. zák. Odvolatel dále uvádí, že objektivně nemohl půjčit byt, k němuž má založen nájemní vztah jeho družka, nikoli on. Odůvodnění dovolání uzavírá tím, že popis skutku v odsuzujícím rozsudku odpovídá nanejvýš účastenství ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák., nikoli však spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák. Obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě i rozsudek Okresního soudu v Opavě a věc přikázal soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání uvedla, že soudy obou stupňů nepochybily, když jednání obžalovaného J. L. kvalifikovaly jako trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák. spáchaný ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. společně s obviněným D. S. Uvádí, že o pomoc ve smyslu § 10 odst. 1 písm. c) by se jednalo pouze, pokud by obviněný neměl vědomost o tom, jaká droga je v bytě vyráběna, kdo či kolik

osob drogu vyrábí a jakým způsobem má být droga užita. Ale jednání obviněného bylo ve skutečnosti vedeno stejným úmyslem jako činnost spoluobviněného D. S. a představovalo tak subjektivní i objektivní složku děje, který ve svém celku tvořil trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák. Z výše uvedených důvodů státní zástupkyně navrhla odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

Nejvyšší soud po přezkoumání podaného dovolání zjistil, že je důvodné, protože podle něj opravdu není ve skutkové větě vyjádřeno, jak měl být pervitin vyroben a v čem měla spočívat činnost obviněného jako spolupachatele. Soud prvního stupně nedostatečně charakterizoval jednání spoluobviněných tím, že pro popis jejich činnosti použil zákonný znak skutkové podstaty „vyrobí“ a navíc spolupachatelství obviněných J. L. a D. S. vyjádřil pouze množným číslem, tj. „vyrobili“. Nejvyšší soud připomněl, že spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. jako společné jednání dvou nebo více osob musí vždy naplňovat znaky jednání popsaného v příslušné skutkové podstatě téhož trestného činu. Podle soudu prvního stupně, resp. jeho odůvodnění, je možné jednání obou obviněných ztotožnit s konstrukcí spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák., jelikož soud ve skutkové větě uvádí, že obvinění pervitin „vyrobili“. Nicméně soud neupřesnil způsob výroby pervitinu, resp. neuvedl, v čem konkrétně spočívalo společné jednání obviněného J. L. a D. S. Z provedeného dokazování pouze vyplývá, že obviněný J. L., po předchozí telefonické dohodě, vpustil obviněného D. S. do bytu své družky, aby mu poskytl prostory k výrobě pervitinu.

Nejvyšší soud tedy dospěl k závěru, že šlo o pomocné jednání k výrobě pervitinu, kterou už ale provedl jen spoluobviněný D. S., což nelze zahrnout do objektivní stránky trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák., neboť touto činností, tj. poskytnutím prostor, jednání pachatele jen usnadňuje.

Nejvyšší soud proto zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a sám ve věci rozhodl tak, že obviněného J. L. uznal vinným pomocí podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k trestnému činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák.

**(JUDr. Ivana Rabinská, Univerzita Palackého Olomouc,
katedra trestního práva)**